

Сыаната
3 харчы.

Кыстык дьылбата — сүөһүнү аһатыга

ТҮӨРТ ТЫҢЫНЧАЛААБЫ—ИККИЙИНЭН

Ситийн өсөө үрдүк кирбиилэргэ ыргы- гинэн эгэрдэлиибит!

КИЛЭНКИГЭ САГА КОРМОЦЕХ

«Нурулчы» совхоза Кы-
зылжүзтээри отделение-
гызар сагга нормодох
үлэтин садалааты. Арваа
Нама икин ферматалар
ишан кунго уон тонна
эбин аһылыгы өтүрүр
нормодохха Семен Семен-
ович Лазарев салалта
тынан сэтте ийиһээх
ишө биригээдизин бада-
рааттан үлэээн эрэр.
Аһыһаахха үлэһини

кормоцех икки смесите-
ри тэгингэн үлэстэн
күнгө 20 тонна эбии
аһылыгы балэмниэр. Бу
икки отделениега дууда
кырбатыллан эбии аһы-
лыгы бэлээнээһинигэ
түтүлүр.

Сыланнаагы отделе-
меда балаһыаннаа ыра-
аста. Тутуллубут нор-
молор таһыллыгытар
сыһалардаах буолан

дүүл биччатыг дээрн
улахаарх турар. Бу
отделениера гидропон-
най күөх үүннэриллэн
бээр төгүл сүүлүгэ сиз-
тилинэ. Арылаахха
үмнэ гидропоннай күөх
үүннэриллэн турар.

Сүөлүгүтэ эбим аһылыгы
уонна хаачыстыбадаахтык
сигорон сиктэн министэргэ
нормоцехтар үлэлэриттэн
быһаччы тутулуктаах.

Н. МАКСИМОВ.

САЛАЛТА ААХАЙБАТ

күүс-көмө буолуога димэ
бэркэ үөрбүттэра. Ол
эрэри корноцех баара
суога алтынайх күн үлэ
лаан тогус эрэ тоһи
эбни аһылгы бэлэмнэ
үлэһиттэр эрэллэрин то-
лорбото. Үгүс эрийинэ
тутуллан олоххо кири-
бит корноцех талор
кыамтатынан үлэдэбэт
бирчигиниэ отделение
салаларга болгомто суох
сыйлыгыгар сытар. Хо

добр ахсынны 10 күнүгэр оттуу маһа суох буолан үлэлэбэтэ. Эсе но үлэһиттэрэ эстэлэринэн, трактор бизириэх буолан эрөннэрибүттэри аһарыттан ордурут.

Кормооһо аһыһа үлэ-
лаабат. Онон Тебүргүн
уонна Лыбыһах ферма-
ларыгар сүөһүлөргө кы-
ла да дудуа уонна быһах
сигиһилэ илик. Ити ба-
рыта отделение оту

● Инники күөнгө иһээччилэр ●
Итэр оруолун
үрдэтэн

Республикада шырыллаах оройуонмут кинофактордара сымлаагы булааннарын болдьоһун иннинэ телордулар. Бийиги корреспонденттук киносетти директор А. А. Сипачев кытта көрсөттө.

толорууга улахантык көмөлөшкөндөр. Ошон ичин-
изик киниздери аралан-
көрдөрүүгө улахан бол-
жонто ууруллар. Киниз-
ни көрдөрүүштөн килд-
ригилибтү үп 60 быры-
ланыгыттан тахсатын бе-
йбейт дойдубут кинизде-
ге ылаалар.

Кийнээс сэтгдэр киш
ахсаана, билдэн турар
көрдөрүү хавчмыста
тытлан бынчны тугу
дуктаах, Онон ити со
циалистической куотала
ныг услубуйатын
бир сүүн пуун бы
ныгтылан килдэрл
дэр. Лиантын адлаты
буургу гыны түбэлт
тигэр буурйдаах бир
мийэтэ сотуллар, куот
лаһыттан туораталла
даван.

мытамыт. Ый ахсын итэ-
рестере-быһа аастара
ыйыллан иһэллэр, огу-
туораты халмыыта
костуруолланар. Киин-
лэргэ үчүгэй клинэлэри
аныи-кинээн ыттан
эмнэ көмөлөһбүт. Би-
лэтин сыллаары быһа-
нын төлөрбөт турун-
кырбыт киноустановка-
тыа суох.

Үөрэнзэччилэргэ кино-клубтары аһан үлэлэтэ-бит. Холбоур, Чурапчы салинзэньэтисээри: «Марыкчаан» кинотеатрга «Подросток и закон» уонна «Подвиг» дини ки-ни кудууп баар. Итиллэри сэргэ манна «Марыкча-нец» дини пионерскай кинотеатр баар. Онно оҥодор киноаппаратура-ҕа үөрэнээлэр, Манньык кулууптары сройуонна албөтөр сорук туар.

Сэмэй.
үлэһит

Күннэтэ киши хара-
лар бырагсызлыбат,
билли бат- кестү бат
эрэри солбуллубат
теһүү үлэһит дьон
баар буолааччылар.
Оннук дьонноргон
биирдэстэрэ Дмитрий
Афанасьевич Дыдаев
Карл Маркс аатынан
совхоз Урах Куэра
таары бириндэттигэр
үлэһип. Киһи дулда
кырбатыаччы. Байды-
гы курдук кырбаты-
чык аһылыктаах сүө-
һү кыстыгар Дмитрий
Афанасьевич сэмэ
үлэһити суолтата олус
улаатта. Ону өйдөөн
киһи электрический
дулда кырбатырын ку-
ну өрөппөккө тохтоло
суох үлэһиттэргэ кыһа-
нар. Ол түмүгэр би-
ригээдэ оту нуорма
таһынан ороскуетта
бата. Үс сырыннан күн
ахсын ортотунан 13
тонна көөннүрбө
онһуулар, ити бири-
днн төбөбө тиксарынан
24-үүү ыс.

Синьков; Дмитрий
Афанасьевич Дыдак.
П. Окопешников
фотота.

сыарға үрдүттөн сизин олорор кэмизер. Айныкы абатыллыбат буоланнар бореоскулар ыран, дүлэйэн эрэллэр.

Ус ферма сүнийлэрийн зохио аһылыгынан хаачьймахтаах кормоцеры отделение салалтат тракторын маннайгы уочарат хаачьйбара эрэлдэр.

Н. ТЕРЮТИН,
народный хонтуруол
группатын председа-
тель.

КОРРЕСПОНДЕНТ
Интернациональная митинг киниз җалайттер хайдах кытталларый?

А. А. СИВЦЕВ: Союз
най республикалар ый
дара ыытылла туралл
рынан сибээстэн, «Би
дык-кэрээнгэ» диил де
визтөөк бизмэрдри тэ
рийбит. Туһааннаа
республика туһунан ба
сиздэлэри огторбуг, ки
ножурналлары, кинемат
ри көрдөрбүт, билли
лээк кинорежиссерлар
актерлар тустарына
көспөйбүт. Союзнай ре
спублика представителл
риг кытта көрсүһүүлэр
тэрийбит.

Билигим Грузинская
ССР мыйтар Г. Мгеладзе
«В холодильнике кто-то
сидел» дизи кытокоме
дизаны уопша «Аджар
ские зарисовки» дизи
сурцивалы көрдөрө сыл
дылат.

Культура дээштин үзгүдүлүктөрүн уюна библиотектер, кинотеатрлар, кытта мыса си-
бээни олоктоон, дьаһалла-
ры минизери кытта аны-
холбуу ыштарга былаан-
нанабыт. Үлэ араас фор-
маларын — диспуттар,
быыстапкалары, о. д.
төрүттөөнү туһаныахпыт.

КОРРЕСПОНДЕНТ:
Афанасий Алексеевич
Кирпични таптааччылар
бидиши оройуоммутугар
элбэхтөр. Ити эһни
лаңит түмүгэ буолар
Дэе огу хайдах сити
тыт?

А. А. СИВЦЕВ: Үгүй тэрийгэр үлэни ытыах та наада. Ынр онугу нан реклама буолар. Сага минэ кэлитин эрдэттөн эрдэ биллэрэр чэбэт, ыллгас ис хоһоонун биллһиннэрбэт. Бу үлэз ордук үтүгэл опыты Мындагаайы киностановкатын кинорежиссёра А. С. Абрамовичиынна. Кини тарил тэһэрини кэрибэ сылдьан өйдөтөр үлэни ыттар, биллэтэри эрдэттэ атылдьыр.

[illegible]

Кылгас боздоххо на
вао миннато бозданы

СССР Уставыгaar промьшленность, транспорт, сибээс, тутуу, материалнай-техническай хааччы-
лал, эрткен, общественнай аһылкы, коммуналь-
най эиэинэ олох-дьаһах өнгөтүк хааччылыг предприя-
тияларыгaar, союзозгaar уонна тьа хаһаайлыгыба-
тыг аһын да таргалаарыгaar, оокуоаларыгaar, кул-
турнай-сыйдарыгaar, эмп учреждениеларыгaar үлэ со-
рох туһаайындарыгaar администрация үлэтин хон-
туруоллуур комиссиялар таргалаарыгaar сөп дьиз
этиллэр.

Оройуон маҥнайгы сүһүөх итиннэ спахтаады
партийнай төрүтэллэригэр итинник 38 комиссиялар
бваллар. Бу үлэсэ «Мугудай» сөөхтөөдү партий-
най төрүтэ бөлөхчэ көрдөбүллээхтик сыһыанна-
һар. Коммунист Д. Д. Пермяков салайааччылаах
наҕыһаннай тутуу хаачыстыбатыгар административ-
най үлэтин хонтуруолдуур комиссия быйаанын
парткомго билэргэттарар уонна өмөн сүрүннэнэр.
Комиссия чилиэннэрэ туһааныаах боппуроостарга
быһаччы орооһон, көрө-бикта сылдьан итэстэри
туоратыма туруорсаллар. Бу күнүсүгэ тутуу хаа-
чыстыбатыгар сөөх директорын отчуотун партий-
най мунньахха итэргэ бөлөмүһүннэллэр. Ити курдук
ССКП чилиэнэ Е. В. Петров салайааччылаах хотон
механизациятын үлэтин көдүгүһүн үрдүтүгө тө-
дүһүлүгү комиссия эмнэ быйлаһаахтык үлэлтөр

Од эрээри партийнай үдэ бу дьонуннаах формата сар айы ирдэниилэрин курдук төриилэр буолбат. Дьэ-уот, коммунальнай хайааһыстыба производственной управлениетынаады, «Агропромхимия» холбоһуунаады партийнай төриитэлэр комиссиалары төрийэннэи эрэ мунуурданылар. Үгүс төриитэлэргэ былааннаахтык, баһаыланнаах дьэ-аахтык көннөрөр курдук комиссиалары төрийэн үлэтиги кыаллы илээт. Былааннаах сүрүдэхтэри толоруу, хаһаыыннаахтык иһымаларын тупсарыи кини көрдөр эппиэтинэстэри үрдэтигэ болдомто ууруллубат.

Администрация үлэтин контурулааһур нөһүссий-
лар бөлүмнээһиниригэрэн предпритиялар, сыахтар
биргездэлэр сайаааччылары сулуспалыыр уонна
общественный өбөһүнстөрүн толорууларын туһунан
отчуоттар истилибэттэр. Онукка ба буолан сов-
коктар туттарар үттүрүн, оромуннуур-техничес-
кый предпритие ылтар оромуннири, промкомби-
нат оготор меобдлары хазчыстыбалара аныгы үр-
дук көрөбулдэ өппиэттөөдөттөр.

Мингатайы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр администратция үлэтин контуруоллааһыны кытта संबэстөөх дьаһалларыгар хаачыстыбада куруутун болломтону уурай буолбаахтар. Тутаах сорултар чорботуллан мыйаңгылаттар, этэстэри туоралпат сэлэһөөччүлэргэ партийнай сабыдыал ситэ оҥолулубат, партийнай мээрэлэр туттуллубаттар. Коммунистар кытар үлэлэрин туһунан хаһа да отчуттаабыттар.

Түргэттин уонна улартыа тутуу камыер администрация үлэтин контуруолдуур комиссиялар орусалара ордун күүһүр. Производство кельүүтү үрдэттин, наука, техника ситиһилэрин туһаныны түргэттин, туюкка барытылар хаһаайныкы кичээнттик сыһыаннаһы, алаан-суоттаан уулаһы—бу администрация үлэтин контуруолдуур партийнай комиссиялар болломтолорун ичинтэр буолуохтаах.

Тууруулар ирдэбилгэ сөп түбэһиннэрэн түргэттээн пилитеткатыгар производствотыг интенсивирийдэрэ, уонна үлэни-хамнааһы барытын уларыта тутуу соруктарыгар быһаарыа оройунга бытаанык киирэр. Ол бириччэ устун маныаха хонтуруол, көрдөбүл сэтгэ суоһунан эмиз быһаарыллар. Маннык итэҕастэри туоратымга күнүгө болгомо үчүөдүлүөхтээх.

Норуот туттар таһаардарын огорууну улаатыннарыма, ассортименны кэтитигэ уонна хазыытыбатын тупсарыма ис кыахтары жордохукуга комиссиялар быһаччы ороһор аналлаахтар. Кинилэр таһаарылыбыт көтүгүлэри парткомнарта, партбюроларга тириэрдат, илэстэри бириэмэтигэр туореттарыма кытаанах ирдэбили олохтуохтаахтар. Итиннэха барытыгар коммунистар инициативаларын уонна принципальностарын сайыннары быһаарар оруоллаах.

Тух баяр санганы, прогрессивнаймы барытын би-
риэмэттэр бэлитин хөрөн, үлэһиттэргэ өйдөтөн
олохто кылланын сүтүһинтэ кэллэр көмөлөрө
эмиэ наада. Ити барыта үлэһиттэр сүктүрүлбүт
дьыгала киһи өлүкүтүнэстөрүн үрдүтүтэ, сөнө
палытас бэлэһиннэрин сүтүһүмүсүтүн толорууу
халыһыһыта тириэстэр.

Администрация улэтин хонтуруоллуур комиссия-
лар улэлэрин бигизэмэ ирдэбиллэгэр өппөттүгүрдик
ударыта тутуу—партийнай тэрилтэлэр уталыбат
суккура.

ХААЧЫСТЫБАНЫ ТУПСАРЫ
Суот туорабар тартахха — **ОЛОХПУТ КӨРДӨБҮЛЭ**
Фермалар боролуулар

Фермалар бородууксу-
йаларын хаачыстыбатын
түпсаран государствога
үрдүк сыянада атылаа-
ны—совхозтар барыс-
таактык үлөлөрүнүн эригэр
бир улахан төртүгүнэн
буолар. Кашини уон сыл-
тан бэтэх государствога
гуттарылар үүккэ сана
стандарт олохтоноубуттан
ыла маллым оройуоннар
бытыгар үрүн илгэ суор-
дун үрдэтигэ элбөх үлэ
мытылыһына. Алексеев-
скийга, Аммага, Уус-Ал-
данга соротуопкаланар
үүт 60—70 бырыһыана
бастакы суортаарынан
сыналанар. Ити көрдөрүү
арай биһиги оройуоммуту-
гар үрдээбэтэ хомото-
лоох. Сыл ааспыт уон
бир айыгар атыылаабыт
үүптүт 43 эрэ бырыһыана
бастакы суортаарынан
сыналанна. Бу былдаантан
17 бырыһыан, республика
орто көрдөрүүттүн 20
бырыһыан намыһах. «Му-
гудай» совхозтан ураты
хаһаайыстыбалар хаа-
лыттан тахсыбатылар.
Холобур, сэтиннигэ Карл
Маркс аатынан, Субуруус-
кай аатынан совхозтар,
Эрилих Эристиин аатынан
совхоз Хадеара, Хайахсы-
та, Хоттозото, «Чурапча-
й» совхоз Сылана, «Мында-
дайы» совхоз Соломьева
бастакы суортаарынан
бир да тонна үүтү тут-
тарбатылар.

Хаачыстыба намынада хаһаайыстыбалар «хар-мааннарыгар» күүскө охсор. Холобур, одьулуннар быйыл советуюнкалаабыт үүттэрин 27 эрэ бырыһыан бастакы суорка хап-сыста. Ол түмүгэр биһир тонна бородууксуя сыаната 562 солкуобайтан үрдэбэтэ. Ити ээсэ сөөккө үүт хас биһирдии тоннатыгар 52-лии солкуобайы сүтөрдө. Түмүгэр, уон биһир ыйга 58 тыһ. солкуобайы ситэ аахсыбата. Оттон субуруускайдар, төһө да былааннарын толорбо-тохторун иһин, былыр-былыгын көрдөрүүлэрин сыччах 4 бырыһыан үрдэппиттэрин суотугар биһир тонна үүт сыанатын ааспыт сыллаарытаагар 13 солкуобайынан эгилэр. Төһөдөөх элбэх дохуот ситэ ылыллыбата итинтэн да кестөр.

Оттон бастын жаңаайыс-
тыбабыгын «Мугудайы»

ылан көрөзүм. Совхоз
 сый сараланыагыттан тут-
 тарбыт үрүт илгэтин хас
 биэрдик тоһната 800 сол-
 куобайылан сыаналаанна.
 Бастагы суортаах боро-
 дуускуйаны туттарыыга
 ирдэнэр 60 бырыһыаннаах
 кибиини 10 бырыһыаны-
 нан аһары суотугар 10
 тыһ. солкуобайдаах бары-
 лы ылда. Ол эрэри бу
 соротох хаһаайыстыба
 үлэтин түмүгэ хаалыы-
 лаактар көрдөрүүлэригэр
 кулуктанар. Оройуон уон
 биэр ыйга үүтү бастагы
 суортаарынан туттарыы
 быһааныгар 17 бырыһы-
 анынан хапсыбакка 143
 тыһ. солкуобайдаах ночо-
 ту сүтэ.

Билэрин курдук, госу-
дарство үүтү атылаһар
сыһиатын үрдэтиэриттэн
уонна совхозтарга үрдүк
хаачыстыбалаах бороодук-
суйаны туттарыы иһин
арпас көрүннээх чэпчэ-
тиилэри олохтообуттан ха-
да сыл ааста. Надбавкалар
көрүннөрө бу пятилеткага
даһаны арыһаабатылар,
онунуан хааллылар. Ити
надбавкалары барытын
киллэрдэххэ, биэр тонна
үүт госу­дар­ст­во­го тутта-
рыллар сыаната 850—900
солкуобайга тийэ үрдүүр.
Надбавкалартан саамай
улаханнара — намыһах
рентабельность иһин. Ол
аата надбавка олохтонор
кэмигэр (1983 сыллаахха)
экономической өттүнэн
саамай мөлөх туруктаах
хаһаайыстыбаларга төлө-
бүрдөр ордук үрдүк кээ-
мэйдэрэ олохтоһунута. Ол
быһытынан «Чурапчы»
совхоз ити кэмтэн бач-
чаанга диэри саамай үр-
дүк надбавканы—туттар-
быт үүтүн сыанатын 75
бэрэбэлланыгар диэри
эбни ахтаран ыллар. Хо-
добур, 1985 сылга «чурап-
чылар» соротуопкалабыт
үтүтэрин биэр тонната
1020 солкуобийинан сыа-
наламмыта. Манньук улу-
гэр чэпчэтииттэн туһанан
олорон хаһаайыстыба кыа-
дын ыраадынан ситэ ту-
һаммит. Совхоз салайалч-
чылара госу­дар­ст­во көмө-
түгэр сөптөөх суолта биэр-
бэттэр, кэлтэчи ылартан
атыыты билбэттэр диэтэххэ
даһаны баһан этин буо-
лус суоҕа. Совхоз үүтү
туттарыы сыллаагы госу-
дар­ст­вен­ная быһаанын то-
лорууга сыл бастакы мй-

дарыгар таһаарбыт бы-
таарымын кыайан сити-
һинизэргэ. Оттон хаа-
чыстыба мөлгөзүн туһу-
нан этэ да барыллыбат.
Соҕотуопкалаабыт үтүн
45 эрэ бырыһыана баста-
кы суордунан тутулунна.

Государство сойтуу-
лан баран туттарыллыбыт
бастакы сууртаах үүт хас
бирдин тоннатым аайы
10-нуу солкубайы эми
төдүүр. Ити—надбавка
атып көрүңө. Итинен ха-
наайыстыбаларга үүтү
сойтууга материалый
интаризэ үөскөткүлөр, го-
сударство, төһө эмэ элбэх
ороскуонка кирири туран,
сохкозарты технологины
тупсарга көрүлүүр. Сов-
хозтарбыт итинне туту-
нны да хардарбатылар.
Сын сабаланыарыттын
оройбон үрдүмүн бастакы
сууртаабын 3336 тонна
үрүн илгэ согоутуопкала-
мьыттын сойтууллубута
баара-сура 385 тонната.

Бу эмне кыялан ды-
хамматпытын, саганы,
бастыны олохтоошунга
өйбүт-санаабыт түмүлдү-
бөтүн, туошчулур эбээт.
Совхозтар үүт сойутар
МХУ-8 установкалары бу-
лунуохтарынан уонча
сыл ааста. Ол сағана оро-
йуон урдунзи уонча ус-
тановка тагыллан үлө-
лигрэ былаанамыкта.
Сыл аагы «танылта»,
«оңошулла» сатаан баран-
нар бирдәстәр да туһа-
нылтыбакка тигәзәр спи-
саниера тарастылар. Ма-
ны хайда өйдөөхкә сө-
бүй?! Хаһаһыстыбаннайа
суох буолуу, ыһыллы-
тоодулуу түбәһтәһэр ити
эрэ буолуохтара дуо, әл-
бәхтәр. Одьудуун Туолбут
уонна Тамаха сыйалыста-
рыгар үүтү Ефремов ыы-
матынан сойутар тары-
һтар оңоһуллан баран бы-
раһылыннар, күн кө-
дүүһә суох хаалылар.
Оттон мыны онорорго хас
үләнһит күнә халтайга сүп-
пүтә, төһө ханһас төлөм-
мүтө буолуой? Эбәтәр Тө-
нүргәстәх ферматыгар
оңоһуллубут толору обо-
родованилаах, лаборато-
риялаах үүт тутар пууну,
сөптөөх үләнһит булбатах
аатырынар, туһамиятах-
тарын холобурдуовун. Бу
барытын түмүгөр Карл
Маркс аатынан совхоз
быйыл от ыһыттан ыла
бирэ да тоһа бөрөлчүк.

суйаны бастагы суортаа-
рынан атылалбата.

Отгон үүтү ыан баран сиктээх, кирдээх миста-
да тутуу, флягаларга ку-
тан баран хотолтогон хон-
норуу, ынах санын, ийи-
ти-хомушу кирдээктик
тутуу туһунан уоһа ону
булгуччу туоратар туһу-
нан теһелөөх кэпсэтин
буолбутун ааһан сиппэки-
ни. Дыһтар, манньк күн-
нэри дьаһаллары олоххо
киллэрэр буоллар, хаа-
чыстыбаны биллэрдик
тупсарыахха сөп. Ону То-
лоонин отделениетын холо-
буруттан да көрөбүт. То-
лоонин бастагы суортаа-
дынан үүт 90 бырыһа-
нын туттараннар сөһөн-
китөөһи куоталаһыма
таһкээхтэрин булбатылар.
Отгон оройон үрдүнэн
аасыт ыйга бу көрдөрүү
29 бырыһымтан үрдээбэ-
тэ.

Хаһыякка ферманы механизациялаһын, оһно баар итэбэстэр тустарынан самай соһе суруйдулар. Утт хаачыстыбата механизация кытта быһаччы сибээстэх. Механизация болпургоһун таары-йар ыстагыһаларга энже-нергий сулуусна үдэтин хайдах тупсарар, бэрэ-дэктир туһунан боччум-наахтык кэлсэтиэх баара. Мин санаабыр, бу сулуус-па үдэтэ олус хаалла.

Дыяланы нэскидлэх-
тик быһаарар туһугар
совхозтарга септөөх сир-
дэри көрөн үтү тутар
көһөннөмтө пууинары тэ-
рийтэллэххэ. Кормопехта-
ры тутар курдук, улахан
фермаларга толору обору-
дованиеллаах үтү тутар
пууинары өнөрүүнү бул-
гуччуллаах ырдэбил бы-
һыһтыһыан туруорар тобо
сатаммытай? Оччоро, хо-
лобур, Субуруускэй ааты-
нан эбэтэр Эрилик Эрис-
тин аатынан совхозтар
кыһынны кэмкэ үтү
иер сиргэ муһуан
араастан, сойутан, апа-
ристан баран туттарыах-
тар ээ. Хаачыстыба ту-
бустатына, пууинары ту-
гарга көрүллэр өрөсүөт
он оччосун төлөнүө.

Калар сылтан саялаан
бородууксуя хаачысты-
батын тупсарыны, күн-
дөзүнөн буолбакка, нэ-
килти көрөн быһаарыах-
ка. Ити—олохпут бүгүн-
гү көрүлбө.

Е. НОВГОРОВОДА,
тың хаһаайыстыбытын
бородуукталарын собо-
гуонкалааһыттан уонна
хааһыстыбыттар госу-
дарственной инспектор.

В. Д. Николаева сэтгэгдэснийдээх Мылдагайны
промтоварнай мадаганына оройуонга биир үчүгэй
үлээтэрини биллэр. Продавецтар Варвара Дмит-
риевна уонна Надежда Михайловна Николаевалар
атылаахаччыларга үрдүк культуураахтык, бол-
омтолоохтук сыһыһаһаллар.

Кинилэр иккин 18 сыллаарыта Төүгүлүтээри
СПТУ-ну бүтөрбөттө. Онтон ыла наар манна үлө-
лүмдөр.

Быйыл уон биир ыйга 404 тыһ. солк. быһаар-
наахтарын 20200 солк. аһардылар. Аһардас ааспыт
ыйга 47500 солк. атыылдаатылар.

Снимокка: (хатастан) сәбиядиссей Варвара Дмитриевна, Надежда Михайловна Николаевалар уонна товаровед Тайгара Ефимовна Алексеева саҥа кэлбит табаары керәллөр.

П. Оконешников фотота.

БИҮИЭХЭ ЭППИЭТТИЛЛЭР

“Чэбдигирдэр
үлэни саваахха”

[illegible]

«Суруйуу кырдыктаах, ти бошпурөөс исполкома көрүлүпүз. Кэлэр сымлааныгар гараж территорияны олбуордаанын, оро гаражы көтүрөн, олнуугар санга объекти тууру көрүлүпүз. Бөбүлөк өрүңгү тосту уларыттымыз, кээкилдөөк былаан чогулдука. Билигин элөөк хабтабыны, птакетиги бөлөмүрөн изилденебө атылымырга, киниулусса малларын хоруюбаларын фронтонагар, оппучкаларга көпсөни мыйылдар.

Бөхүөлэгн ырааһырдым-
а тэрилтэлэринэн олорсон

сирдэринэн субустунуужтар мытылзыннар, элбэх сылларга муһуулубуу бөх-сах уматылыына. Валаһына, дөтсөд, оһуола коллективтара территорияларын күһүнү көрөдүүгэ үлэстэһилэр. Итинник үлэһэн иһылыһыныһи бүтүннүү хабым соруга тараа.

КУБУЛДУПУУТ

«Сага олох» ахсынның 4 күнүзүгүзгү нүгүзүгүзгү «Халлаан» хабарларынан, мура тобутарынан» дизи райд матырыялаа бөчзөгүзгү. Онно лекхоз үлүгүзгү Николай Содемонович Борисов прытылаан мыхыңада түбэллн баран «райпоза куруусчуттуубун» дизи исдыала үлүгүзгүзгү албыннаан кубулдуган опититтэн, хайыкка сыгна таһаарыллыгыта. Ирдил сурукка лекхоз директорын э. ч. В. Г. Степанов билинхэ мангы опиттэгүзгү:

«Борисов Н. С. лесниг-
нэн үзэлиир. Итирх сэл-
дэн мнлнцнлгд түбэн
баран үзэлиир тэрлэтэн
кубулдуулан элннэт кыр-
дым. Буруйи толору бн-
лнлэрнн учуоттаан, адмн-
нстрацнн бнлгабар бнэр-
лэ».

СЭМЭЛЭННЭ

Эмиз бу матырыяал суннууэн «Якутмелиопод-строй» мехкоопнатын участатын профкомун председателъ М. В. Сивцевтэ редакция манньык эппизити тутта:

«Биднийг утгаартайгаар
водителээ Николай Гаври-
льевич Макаров итгэн
гууруутах рудга ололбуу,
общественный бэрээдэг
кэснээ гурддх. Кили
ахыннь 8 күнүгэр ад-
министрация уонна проф-
ком холбоонутаах мун-
нахтарыгар дүүэлэниэ.
Макаров буруун толору
билэниэ, ирэнкитин аны
итгэннээ быһымын тайаа-
рыа суох буолал эрэннэр-
дэ. Итилэри учуоттаан ки-
ниэхэ быһагар бэрэли-
нэ.

Макаров ободоро сыл-
дар десадыттан олоор
дыңа олус ыраадынан
иридэтир иккитэ киһи-
лэри үлэлиир автомашина-
тынан таһарын админист-
рация уонна профком
утарбат.

Сотуртаарыга Ален-
сеенский оройуонга Саха
АССР Госагропромун кад-
ры үлэтигэрин зональнай
семинар-субе муньа-
рытылына. Ойно Ле-
ерус илин эгиринэ-
биз оройуоннартан ту-
һааннах салайааччылар,
специалистар кыттыны-
мылылар. Бу түмсүүгө
оройуоннары агропро-
мышленнай колбохукта-
халы да буолан сырыт-
тыбыт. Сурукпар семи-
нар-субе муньах хайдах
барбытын туһунан буол-
бакка, олохтоохтор бас-
тыг хатааһыстыбалары-
гар сырыттынаран туту-
р-дөрдөттөрүн, киикээр-
пыттарыттан ордук хан-
ыстары биһирэбиппит
туһунан кылгастык нап-
ыттыг баярабыт.

Петр Алексеев ватанан
яхоз Уолбатаагы уонна
валерятаагы отделение-
таагы анал-мунан

сыртындардылар. Сүөһү индигитигэр индустриальнай технологияны олохтоолуунга, онон сүөсүһүтүтүр үлэһигэр уонна олохтору усулуобуйаларын түпсүрүгүгэ сөхкө биккэркестөр сазалааһыны өнөрбүт. Оттон Уолба отделе

КИЙИ КЭРЭ

ни сэргэ уанар сыха,
улахан гараж бааллара
байгата тусга комплексе
курдак дотор. Площадна-
да бизс КТ-75, икки «Бе-
ларусь» уонна бирик К-701
трактордар өрөмүөнүнэн
сааскы ыһыгыа толору
баланынан тугаллара ки-

ЭХСИРЭ Э

— Бастын опыт —

Һөжжэ эрэ сөхтөрөр. Оттон билигин сүүрэр трактор-дар сүөһү кыстык устата сыхатхот отун тизийини бу күннэргэ бүтэрэр кыах-таммыттар.

Ферманы калымынны ме-
ханизациялаан илин: үлэ-
тин чөпчэгингэ совхозка
үтүөкөннээх опыт баарын
көрөн итэрэйдибит. Ха-
һаайлыстыба бары отделе-
ниеларыгар иккилин-үс-
түү смесителлээх түөрт
кормоцех кыстык сазала-
ныадыттан тохтоло суох
үлэтиниллар. Кормоцехта-
ры сүөһү аһылытын туп-
саран балэмнир уонна
хотонно киллэрэн тарҕа-
тар механализованнай
өтөрөттөр үлэтиллэр.

Бу сана салааны киллэ-
ннэрэр элбэх үлээт,
илини босхолообуттар,
салаай ырахан үлээрин
удуртутуппуттар, кудум-
ууппуттар. Уохбаа тэри-
ибит энеоҕа ахсылар
бит. Аһылыты кырба-
а-кытан салааны киллэ-

ИВЭХ ЭБИТ

Баяр тивднэхэ дээр
арыгын техника күүхү-
нэ тодоролдор. Аһылыг
ардтар техника хотог-
то кээрар буолбута үлэ-
ни олус сымдамсылпыт.
Этот Вайагада үс С-12
месителдэх аарыма ула-
ан корисоцех эмиз тодо-
ну кывитатымен тохтоло
уох бородууксуйаны биз-
эс турар. Манна СМКА-5
ракторы КТУ-10 тарга-
ааччы баагытар улары-
ан оскорбуттара интэ-
нишний.

Совхозна киһи кэрэх-
нире итинэн эрэ буппат.
Манна гидропонная күөх
үксийини соротуопкалаа-
лыны чалчы да баһылаа-
ыттар. Холобур, Уолба

ермаларыгар аһылык
у керүүнүн бастарык-
аһын дилин билбөттөр.
тделениега гидропоннай
гөрү биір сырыга 240
вадратнай метрз үүннэ-
лэлэр. Онуоха анал дмэ
риллибит. Үс киһи бас-
йаваннай үлэллилэр.
ланы керен баран оро-
оммут совхозтарыгар
ыаллаан да сөп судургу
ыылаан имири-хомуру
аһаарбакка уустугурдал-
ар эбит дик санаада кэ-
дий. Биллэнги туругу-
ан аһылык бу олус нэа-
лаах керүүн бэлэниэ-
ин соруадын биір да
деление толорбокко
лар.

Ити курдук Сүөсүһүт
икитин тутууга уонна ту-
онунуыга эмнэ көрөхсө бил-
эх опыт мунууллабут

Ыалларбыт опытырын
лгым үөрэтэхпитин
илэхпитин илала
нган хайаайыстыбан-
й салаааччылар, спе-
циалистар элбэх илала-
ра, туһалаары ылыах-
ра.

Е. КАЖЕНКИНА,
замуениуур-техничес-
кий предприятие калрга
отделын инспектора.

РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ
20 «а». Тираж 3717 экз.